

УДК 371.3

ТЬЮТОР ЯК ОДНА З ВИЗНАЧАЛЬНИХ ОСІБ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Кухаренко В.М. Твердохлєбова Н.Є. Рибалко О.В.

*Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут”, Харків 61002, вул. Фрунзе, 21, тел. (0572) 400-613, E-mail:
kvn@kpi.kharkov.ua ten@ic.kharkov.ua alena@kpi.kharkov.ua*

Освітня установа починається з викладача, його особистості, творчого потенціалу, здатності до розвитку, вдосконалення своєї майстерності. В дистанційній освіті однією з найголовніших умов ефективності навчального процесу є прагнення викладача (тьютора) до самовдосконалення, його активність, відкритість, бажання оптимізувати власну психологічну компетентність.

У дистанційному навчанні (ДН) тьютор має дещо поширеніші функції, ніж у традиційній формі навчання. Він не виконує авторитарні функції, не є єдиним і найавторитетнішим джерелом інформації. Всі учасники навчального процесу приймають участь у вирішенні найрізноманітніших питань стосовно процесу навчання, а тьютор керує пізнавальною діяльністю і допомагає кожному студенту знайти оптимальну пошукову траєкторію в інформаційному процесі. Навчання базується на принципах співробітництва і ненав'язливого, товариського керівництва. До основних обов'язків тьютора у ДН належать:

- забезпечення для учасників груп обмеженого доступу до закритої частини освітнього серверу;
- надання загальних відомостей про технологію, використану в процесі навчання, підключення студентів до списку розсилки;
- організація дистанційних занять, облік і своєчасне коригування ходу навчання;
- видача додаткової інформації;

- організація спілкування студентів;
- контроль та оцінка виконаних робіт студентів, повідомлення про результати.

Крім цих обов'язків тьютор у своїй діяльності повинен здійснювати інформаційне забезпечення, забезпечувати мотивацію вчення і засоби передачі навчальної інформації, надавати інструкції до самостійної роботи і здійснювати зворотний зв'язок.

Отже перед тьютором крім вирішення організаційних завдань стоять проблеми двох типів: управління навчальною інформацією (конструювання та структурування) і керування пізнавальною діяльністю (у процесі вчення) студентів.

Для підвищення якості процесу навчання і формування пізнавальної самостійності студентів необхідна, перш за все, активізація діяльності тьютора, її творча спрямованість. В основі керування пізнавальною діяльністю студентів лежить моделювання тьютором системи дій і операцій, у якій значну роль відіграє процес спілкування - комунікативний компонент діяльності тьютора. Педагогічна творчість у процесі спілкування (зворотнього зв'язку) повинна включати змодельовані ситуації пізнавальної діяльності і педагогічну імпровізацію, яка може бути як запроектованою у дистанційному курсі, так і запропонованою тьютором в тому випадку, коли вона найбільш відповідає певній навчальній ситуації. Таким чином, об'єктами керування стають: студент, інформація, процес пізнавальної діяльності, в тому числі, спілкування у навчанні. Засобами керування є умови передачі інформації, методи навчання, організаційні форми навчання. Метою керованої діяльності є сформовані пізнавальна самостійність та активність.